

Titel:

”Gid jeg ikke havde fortalt det” - Betydningen af stigma og sociale relationer hos yngre voksne med type 2 diabetes – en kvalitativ undersøgelse

Type af præsentation:

Posterpræsentation

Forfatter:

M.H. Nielsen¹, A. Bo¹, H.T. Maindal^{1,2}

¹Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Aarhus, Danmark.

²Steno Diabetes Center, Sundhedsfremme, Gentofte, Danmark.

Kontakt: Maja Hykkelbjerg Nielsen, majahnielsen@ph.au.dk

Stikordsliste:

early onset type 2 diabetes, social støtte, disclosure, stigma

Baggrund:

Flere og flere diagnosticeres med type-2 diabetes (T2DM) når de er under 45 år og studier tyder på, at yngre patienter har høj risiko for udvikling af komplikationer og oplever andre udfordringer og behov for støtte end ældre patienter. T2DM hos unge voksne er associeret med højere grad af diabetesrelaterede bekymringer, depression og lav self-efficacy end blandt ældre patienter [1]. Sociale relationer, disclosure og diabetesrelateret stigma kan være af særlig betydning for de yngre patienters diabeteshåndtering [2, 3].

Formål:

Formålet er at undersøge oplevelser og behov hos unge voksne med T2DM, med et særligt fokus på diabetes relateret stigma, disclosure og betydningen af sociale relationer.

Metode:

Et kvalitativt forskningsdesign med ca. 15 individuelle, semistrukturerede interviews. Informanter

rekrutteres gennem offentlig annoncering, kommunale sundhedscentre og via snow balling. Analysemodellen er tematisk kondensering. De præliminære resultater er baseret på en analyse af foreløbigt fem gennemførte interviews (tre mænd på 43, 44 og 45 år samt to kvinder på 21 og 41 år).

Resultater (præliminære):

Social støtte fra nære relationer viste sig at have stor betydning for patienternes evne til at håndtere sygdommen i hverdagen (self-management), hvilket kom til udtryk når de fortalte om opretholdelsen af en sund livsstil og dét at sige ”nej tak” til kage. Støtten kunne dog også opfattes negativt, eks. når patienten ikke var i stand til at tage imod den støtte som kom fra venner eller familie. Derfor ønskede nogle patienter at de aldrig havde fortalt om sygdommen til andre (disclosure). Der var to hovedårsager til at patienterne ikke ønskede at fortælle om deres sygdom; dels at patienterne ikke ville opfattes som anderledes, hvilket var særligt gældende for den meget unge patient, og dels var bange for omgivelsernes reaktioner. Flere patienter følte at omverden så på deres diagnose som selvforskyldt. De foreløbige resultater tyder på at de patienter som ikke har nære relationer, er de som har mest brug for peer-support.

Betydning for videre forskning, policy eller praksis:

Studiet viser at der kan være behov for at tilpasse eksisterende tilbud samt forbedre håndteringen af psykosociale aspekter af diabetespatienter for at støtte hensigtsmæssig sygdomshåndtering.

Referencer:

1. Hessler, D.M., et al., *Patient age: a neglected factor when considering disease management in adults with type 2 diabetes*. Patient Educ Couns, 2011. **85**(2): p. 154-9.
2. Iversen, L.f., et al., eds. *Medicinsk sociologi : samfund, sundhed og sygdom*. 1. udgave ed. 2002, Munksgaard Danmark: Kbh. 363.
3. Browne, J.L., et al., *'I call it the blame and shame disease': a qualitative study about perceptions of social stigma surrounding type 2 diabetes*. BMJ Open, 2013. **3**(11).